

ŽIVNOSTENSKÉ NOVINY

INFORMÁCIE SLOVENSKEJ

ŽIVNOSTENSKEJ KOMORY

Ročník 20

MÁJ – JÚN 2019

Číslo 5 – 6

26. Zhromaždenie delegátov Slovenskej živnostenskej komory

Dňa 16. mája 2019 sa v Mojmírovciach uskutočnilo 26. Zhromaždenie delegátov Slovenskej živnostenskej komory. Na zhromaždenie boli pozvaní všetci delegáti z jednotlivých krajských zložiek SŽK (KZK Bratislava, KZK Košice, KZK Trnava, KZK Žilina, KZK Trenčín, KZK Prešov, KZK Banská Bystrica a KZK Nitra) a pozvaní hostia.

Všetkých prítomných delegátov privítali predseda SŽK Oldřich Holíš a 1. podpredseda SŽK Ing. Vojtech Gottschall, ktorý bol zároveň aj poverený vedením zhromaždenia delegátov.

Po schválení navrhnutého programu zhromaždenia nasledovali všetky potrebné procedurálne schvaľovania. Jednotliví

členovia komisií boli aj následne hlasovaním schválení.

Jedným z dôležitých bodov zhromaždenia bola „Správa o činnosti SŽK za rok 2018“, ktorú predniesol predseda SŽK Oldřich Holíš. Vyberáme z nej:

„Zhromaždenie delegátov SŽK sa koná v období, kedy sme svedkami rôznych turbulentných akti-

vít v celospoločenskom priestore, ktoré môžu zásadným spôsobom ovplyvniť chod spoločnosti a tým aj nás, živnostníkov. Tie turbulentné aktivity sú na politickej scéne, hospodárskej scéne, časť z nich sa premieta aj do vzťahov v rámci občianskeho života. Zastávam názor, že ani komoru tieto vzťahové (pokračovanie na str. 4,5,6)

V čísle:

- ✓ Zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím (str. 7)
- ✓ Rekreačné poukazy v praxi... (str. 10)
- ✓ Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti (str. 12)

Živnostníci - ohrozený druh?

V únii, aj na Slovensku. Celkovo bolo za rok 2018 v Európskej únii evidovaných 32,6 miliónov živnostníkov, čo predstavuje 14 % z celkovej európskej zamestnanosti. Ich počet však nestúpa, ale klesá v desiatkach tisícov ročne.

A u nás je vývoj rovnaký, na Slovensku bolo vlni podľa Európskeho štatistického úradu Eurostat vyše 377 tisíc živnostníkov, čo je 15 % z celkového počtu zamestnaných osôb. Podstatné je, že je to o 5,8 tisíc menej, ako ich bolo rok predtým. Niet sa čomu čudovať, slovenskí živnostníci majú také vysoké daňovo-odvodové zaťaženie, že po roku, po dvoch tento typ podnikania radšej vzdávajú. Buď zmenia formu a prejdú na spoločnosť s ručením obmedzeným, alebo sa radšej zamestnajú, veď nad tisíc eur v hrubom zarábajú ľudia už v piatich odvetviach. V údajoch Eurostatu som sa dočítal, že najviac živnostníkov má Grécko a Taliansko. V Grécku je až tretina ľudí evidovaných práve ako samostatne zárobkové osoby a v Taliansku vyše 20 %. A v akej sfére podnikajú? V turizme, kde naši živnostníci asi ťažko zbohatnú, pretože okrem Hlavného námestia v Bratislave a Vysokých a Nizkých Tatier na solventného turistu natrafíte iba ťažko. A keď aj, tak si dá maximálne jeden výdatný obed s lacným kríglom piva, kúpi si magnetku na chladničku a pokračuje loďou po Dunaji do Viedne.

V turistickom ruchu teda slovenským živnostníkom ruže nepokvítajú a v remeselných živnostiach, je jedno či voľných alebo viazaných, narážajú permanentne na toľko bariér, ktoré im rafinované do cesty stavia štát, že sú z toho onedlho na nervy a idú si ich radšej liečiť do práce pre niekoho iného. A štát ich len chlácholí ďalšími a ďalšími antibyrokratickými balíčkami, ktoré však neriešia to podstatné, čo by im uľahčilo podnikanie – zníženie odvodov a daní.

Viktor Kubal

Úrad komory informuje

Komora vstúpila medzi členov AZZZ

Silnejší hlas v prospech živnostníkov a spolupráca na úrovni viacerých sektorov – to sú hlavné priority a zároveň dôvody, pre ktoré sa rozhodla SŽK vstúpiť medzi členov Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR. Kolektívny vstup do najväčšej zamestnávateľskej organizácie u nás, ktorá reprezentuje záujmy podnikateľov aj v rámci Hospodárskej a sociálnej rady SR (tripartity) prináša komore prístup k návrhom zákonov, tvorbu spoločných stanovísk k návrhom zákonov, účasť na projektoch pre rozvoj zamestnanosti a vzdelávania, ale aj účasť vo vedení sektorovej rady pre remeslá a služby, ktorá po dlhšom čase opäť obnovuje svoju činnosť. Predseda SŽK sa zároveň stal členom Prezídia AZZZ a od mája tohto roka sa zúčastňuje na stretnutiach najvyššieho vedenia tejto organizácie.

Vážime si prínos a skúsenosti starších členov

Na májovom zasadnutí prijalo Predstavenstvo SŽK návrh na vytvorenie emeritného klubu komory. Myšlienka, ktorú predniesol predseda Oldřich Holíš bola podporená ostatnými členmi, pričom v nasledujúcom období budú vypracované kritériá zaradenia do klubu a jeho postavenie v rámci štruktúry komory. Zmyslom tejto myšlienky je poskytnúť priestor bývalým členom komory, po dovŕšení 60 rokov veku, ktorých skúsenosti a odborný názor môžu komoru rozvíjať a poskytnúť cenné impulzy.

Prichádza čas stanoviť priority rozvoja živnostníkov

Jedným z ďalších diskutovaných bodov májového predstavenstva komory bolo pripraviť

návrh prioritných oblastí, ktorým sa chce komora v ďalšom období venovať. Zámerom je pripraviť strategický dokument, ktorý pomenuje čo chce komora presadzovať v oblasti živnostenského podnikania, akým spôsobom bude rozvíjať spoluprácu s kľúčovými partnermi (najmä na úrovni ministerstiev a ďalších zamestnávateľských organizácií), ale taktiež ako je možné posilniť svoje postavenie v oblastiach remeselných živností a služieb. Námety všetkých členov komory sú vítané, poslať ich môžete už dnes, elektronicky na adresu riaditel@szk.sk a uradkomory@szk.sk. Viac informácií prinesieme v ďalších číslach Živnostenských novín.

Spoločné témy nás posúvajú vpred

Koncom mája zasadal Snem Slovenského živnostenského zväzu, ktorého sa zúčastnili aj zástupcovia komory. Prioritnou témou snemu bola otázka zamestnanosti živnostníkov, v rámci ktorej diskutovali aj s predstaviteľmi rezortov práce, školstva, vnútra, hospodárstva, ale aj komisie pre podnikateľské prostredie pri Národnej rade SR. V rámci zasadnutia prvýkrát predstavili aj propagačné videá na podporu remeselných zručností, ktoré plánujú šíriť do povedomia mladých ľudí, žiakov a ich rodičov po celom Slovensku. V nich pútať a moderne predstavujú remeslá ako stolár, strechár, maliar, klampiár, pekár a ďalšie. V rámci spoločnej diskusie na sneme bola rozvinutá aj téma spolupráce medzi komorou a zväzom, ktorú otvoril predseda SŽK v apríli tohto roka. Ide o spoločné presadzovanie záujmov v oblasti vzdelávania, sociálnych vecí, daní, odvodov a celkového zaťa-

ženia podnikateľov, ale aj konkrétne témy: úrazové poistenie živnostníkov a zrušenie pozície „dobrovoľne nezamestnaných“, ktoré v rámci komory iniciatívne navrhla KZK Košice. Ako potenciálne ďalšie témy sa črtajú i spolupráca pri nastavení antibyrokratických opatrení, ktoré pripravuje Ministerstvo hospodárstva SR, novelizácia zákona o celoživotnom vzdelávaní v oblasti profesijných kvalifikácií a budovanie odborných personálnych kapacít v obnovenej sektorovej rade pre remeslá a služby.

Posilňujeme kvalitu v skúškach odbornej spôsobilosti

Vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti, ktorých výstupom je osvedčenie o kvalifikácii, ktoré oprávňuje k založeniu živnostenského podnikania, je jednou z dôležitých činností, ktorým sa komora denne venuje. Od začiatku roka SŽK preskúšala už takmer 400 žiadateľov a ďalší čakajú na termíny skúšok. V tomto smere treba osobitne vyzdvihnúť prínos KZK Žilina, Košice, Prešov, Trnava, Košice a Bratislava. Čoskoro sa pridá aj Trenčín, Nitra a Banská Bystrica. Súčasťou posilnenia kvality je aj vytvorenie osobitnej pracovnej skupiny – tímu pre vzdelávanie, ktorého vznik prijalo predstavenstvo komory. Vzhľadom k skúsenostiam v tejto oblasti ho bude viesť Vojtech Gottschall (KZK BA), s podporou Vladimíra Fedora (KZK PO) a Emílie Jányovej Lopušníckovej (KZK BB). Ich úlohou bude zabezpečiť kvalitné technické vybavenie priestor pre vykonávanie skúšok, zabezpečiť odbornosť skúšobných komisií a hľadať priestor na ďalšie zlepšovanie systému skúšok v jednotlivých regiónoch Slovenska (západ, východ a stred).

Krátke správy

• Použitie motorového vozidla

Od júna sa zvyšuje suma základnej náhrady za km jazdy pri použití cestného motorového vozidla na pracovnej ceste. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR opatrením č. 143/2019 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách upravuje nové sumy základných náhrad. Zmena nastáva po desiatich rokoch. Cestovné náhrady zamestnanca (príp. iných osôb, napr. konatela či spoločníka) upravuje zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov. V prípade, ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije iné cestné motorové vozidlo ako je motorové vozidlo poskytnuté zamestnávateľom (t. j. súkromné motorové vozidlo), patrí mu základná náhrada za každý 1 km jazdy, ako aj náhrada za spotrebované pohonné látky.

Od 1. 6. 2019 platí výška základnej náhrady za km pri použití:

- jednoposobového vozidla (napr. motocyklu) alebo trojkolky: 0,053 € / km (doteraz: 0,05 € / km),
- osobného cestného motorového vozidla: 0,193 € / km (doteraz 0,183 € / km),
- iného vozidla (napr. autobusu, nákladného auta, traktoru): výška náhrady závisí od dohody medzi zamestnancom a zamestnávateľom.

Výsledná suma základnej náhrady sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.

• Finančná správa je ústretová pri e-Kase.

Finančná správa aktívne pracuje na vybavení žiadostí o pridelenie kódu pokladnice eKasa. Podľa informácií, je v systéme aktívnych už viac ako 138 000 pokladníc. Z celkového počtu na trhu súčasne používaných pokladníc je to takmer 60 %.

Úlohou prevádzkovateľa je predovšetkým požiadať o pridelenie kódu a následne si vybrať spomedzi 29 poskytovateľov pokladničných produktov, ktorí už dostali certifikáciu od Finančnej správy. Povinnosť registrovať tržby vzniká od 1. júla tohto roka. V tomto smere ponúka Finančná správa ústretovosť smerom k poskytovateľom, v rámci ktorej iniciatívne ponúka zhovievavosť pri následnej kontrole, ak bude preukázané, že z objektívnych príčin nebol v danej prevádzke zavedený systém e-Kasa v stanovenom termíne. Nutnou podmienkou je aktivita zo strany prevádzkovateľa pri zavedení systému, t. j. vopred požiadať o pridelenie kódu a nadviazať komunikáciu s poskytovateľom pokladníc.

• eGovernment pomáha v živnostenskom podnikaní.

Budovanie elektronických systémov v štátnej správe napreduje aj v oblasti zjednodušovania živnostenského podnikania. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu schválil koncom apríla zavedenie elektronizácie živnostenského registra. Projekt bude realizovať Ministerstvo vnútra SR v rámci „proklientského“ prístupu a cieľom je predovšetkým znížiť administratívnu záťaž a poskytovať elektronické notifikácie živnostníkom o konaní na živnostenských úradoch. Pre podnikateľa to prinesie informáciu o pozastavení živnosti, uplynutí platnosti odbornej skúšky a iných situáciách, ktoré bežne nastávajú.

Vzácné ocenenie

Pri príležitosti 20. výročia založenia SLOVENSKEJ ŽIVNOSTENSKEJ KOMORY, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky udelilo Slovenskej živnostenskej komore ČESTNÚ PLAKETU MINISTRA VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY za dlhoročnú aktívnu spoluprácu pri tvorbe podnikateľského prostredia a prípravu návrhov na jeho zlepšovanie.

Za ministerku vnútra SR Denisu Sakovú, plaketu do rúk predsedu SŽK Oldřicha Holíša, odovzdal riaditeľ Odboru živnostenského podnikania pri Ministerstve vnútra SR, Ing. Ján Dutko.

Na strednej odbornej škole gastronómie a hotelových služieb na Farského ul. 9 v Bratislave sa praktická časť maturitných skúšok niesla slávnostne v duchu sviatkov jari.

V dňoch 17. 4. a 25. 4. 2019 obhajovali žiaci končiacich ročníkov študijných odborov kuchár, čašník – servírka, hotelová akadémia a pracovník v hotelierstve a cestovnom ruchu praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky.

Formou praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky bola praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy, ktorá pozostávala z písomnej prípravy a praktickej realizácie.

V prípravnej časti žiaci pracovali samostatne, počas praktickej realizácie v skupinách. Štátny dozor vykonávali menovaní predsedovia predmetových maturitných komisií Mgr. Pavol Jurčo a MVDr. Lida Kalivodová. Dohľad nad priebehom praktickej časti maturitných skúšok robil aj delegovaný zástupca profesijnej a stavovskej organizácie pán Vladimír Mička, predseda Živnostenskej komory krajskej zložky Bratislava.

Žiaci hotelovej akadémie zorganizovali slávnostnú konferen-

Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky

ciu na tému „Dozvuky zverinových hodov“, vrátane prednášok a prípravy občerstvenia formou rautu. V priestoroch haly, ktorá bola upravená a vyzdobená poľovníckou tematikou, mohol každý návštevník ochutnať zverinové špeciality. Žiaci prezentovali svoje zručnosti v podávaní kávy a miešaných nápojov. K jedlu nechýbalo dobré víno a pivo.

Zároveň obhajovali praktickú časť maturitnej skúšky aj žiaci študijného odboru pracovník v hotelierstve a cestovnom ruchu. Pracovali v skupinách podľa vylosovanej témy. Ich úlohou bolo pripraviť prezentačné stánky jednotlivých ubytovacích zariadení konkrétneho regiónu a ich typické jedlá. Formou eventu prezentovali svoje témy. Zástup-

ca každého stánku pripravil elektronickú prezentáciu, ktorú obhajoval pred komisiou a hosťami. Pripravené degustačné jedlá v prezentačných stánkoch boli lákavé a všetkým účastníkom veľmi chutili.

V termíne 25. 4. 2019 následne prezentovali svoje odborné vedomosti a zručnosti žiaci študijného odboru čašník, servírka a kuchár.

Žiaci podávali slávnostný obed na tému „Oslava jari“. Kuchári pripravili 5-chodové menu, ktoré bolo podávané banquetovou formou obsluhy. Dôraz sa kládol na precíznosť, estetiku a kvalitu. Sedieť pri slávnostnej tabuli bol umelecký zážitok spojený s harmóniou chuti.

Hodnotiacia komisia aj hostia pozitívne hodnotili priebeh a organizáciu celých maturitných skúšok.

Celkovo obhajovalo praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky 69 žiakov.

Časť maturitných skúšok majú žiaci za sebou a od 20. 5. 2019 ich čaká ústna časť maturitnej skúšky. Žiakom prajeme úspešné ukončenie maturitných skúšok a dobrý štart do života.

Danica Daubnerová

Slováci majú milión nevymožiteľných podlžností

V súčasnosti je na súdech vedených zhruba 2,6 milióna takzvaných starých exekúcií spred viac ako piatich rokov. Vládou schválený návrh zákona by mal od budúceho roku väčšinu z nich zrušiť. Chcú tak odľahčiť súdy a zároveň aj pomôcť ľuďom, ktorí tieto podlžnosti nemajú možnosť splácať. Keby sa totiž exekúcie vymáhali dnešným tempom, ich ukončenie by podľa ministerstva spravodlivosti trvalo 12 rokov. Zákon ešte bude musieť prejsť legislatívnym procesom a ak prejde parlamentom, mal by platiť od začiatku budúceho roka. Opatrenie by malo štátnu kasu stáť 40 miliónov eur. Zrušenie sa bude týkať iba exekúcií začatých pred 1. aprílom 2017, ale nie úplne všetkých, napríklad nebude možné zrušiť exekúciu na výživné na dieťa.

Nepokračovať vo vymáhaní niektorých podlžností sa rieši už dlhšiu dobu. „V posledných týždňoch a mesiacoch sa výrazne množia prípady, kedy sa súdni exekútori stretávajú s uvádzaním plánovanej exekúčnej amnestie ako s dôvodom nesplácania svojich dlhov zo strany osôb v exekúcií,“ upozornil prezident Slovenskej komory exekútorov Miroslav Paller. Táto zmena však rozhodne neznamená, že by ľudia mali prestať splácať svoje dlhy a spoliehať sa na ich odpustenie.

Zastavia sa tieto exekúcie:

- Začaté pred 1. aprílom 2017 a vedené podľa predpisov účinných do 31. marca 2017
- Plynie rozhodná doba (5 rokov) a dlžník nemá majetok ani na zaplatenie trov konania
- Netýka sa dlhov na výživnom, plnení vymáhaných v inom konaní, dlhov vzniknutých pri financovaní z prostriedkov Európskej únie (podľa jednej alternatívy ani dlhy zdravotnej poisťovni)
- Nezastavia starú exekúciu, ak bola v posledných 18 mesiacoch zaplatená suma aspoň 15 eur
- Po zastavení exekúcie bude môcť veriteľ požiadať o začatie novej (nejde o amnestiu)

Zrušenie exekúcie bude pre mnohých znamenať nový štart do života, pretože kvôli neschopnosti splatiť dlh boli ľudia často chytení do pasce chudoby. Vďaka nim ani nepracovalo, pretože príjem by im išiel na dlhy. Exekúcie sa týkajú aj veľkého počtu seniorov. Opatrenie by sa však nemalo týkať iba ľudí, ktorí neplatili, a nie aj takých, čo časť zaplatili. Takéto kroky by mali byť nastavené na systémový nástroj, ako chceme oddziť seniorov, ľudí, čo môžu pracovať a podobne. Takéto podmienky vytvárajú pocit nespravodlivosti a špekulovania.

Nárok na nemocenskú, ak ste ukončili pracovný pomer počas PN

Ak zamestnávateľ rozviaže so zamestnancom pracovný pomer počas PN, teda v čase výplaty nemocenských dávok, Sociálna poisťovňa mu ich vypláca aj naďalej, a to po celý čas, kým trvá dôvod na ich výplatu. Ukončenie pracovného pomeru v čase materskej dovolenky ani v čase trvania práceneschopnosti teda nijako neovplyvní poberanie dávok materské a nemocenské. Ich výplata trvá v prípade materského spravídla do konca 34. týždňa od začiatku poberania, v prípade nemocenského do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti alebo do uplynutia podporného obdobia (podporné obdobie trvá spravídla 52 týždňov), a to bez ohľadu na to, či pracovný pomer trvá alebo skončil. Ošetrovné vypláca Sociálna poisťovňa najviac desať dní. Ukončenie pracovného pomeru nemá vplyv ani na výšku dávok. Kým trvá nárok na ich výplatu, Sociálna poisťovňa ich vypláca v rovnakej výške ako pred ukončením pracovného pomeru.

Sociálna poisťovňa však v tejto súvislosti predsa len na niektoré zmeny upozorňuje. Kým pred ukončením pracovného pomeru zamestnanec potrebné doklady (najmä potvrdenie o trvaní dočasnej pracovnej neschopnosti, tzv. lístok na peniaze) doručil spravídla najskôr zamestnávateľovi, ktorý ich postúpil Sociálnej poisťovni, teraz ich Sociálnej poisťovni predkladá sám. Osobne alebo poštou ich doručí pobočke Sociálnej poisťovne, ktorá mu dávku vypláca, a tou je pobočka v mieste sídla posledného zamestnávateľa.

Druhá zmena sa týka poberateľov dávky materské, ktorí mali ako zamestnanci status poistenca štátu, keď štát za nich platil poistné na dôchodkové poistenie automaticky. Ukončením pracovného pomeru tento status strácajú, získajú ho opäť automaticky až začnú poberať rodičovský príspevok. Ak chcú mať postavenie poistenca štátu aj v čase od ukončenia pracovného pomeru do začiatku poberania rodičovského príspevku, mali by sa sami prihlásiť na dôchodkové poistenie z dôvodu starostlivosti o dieťa (ak sa o dieťa naďalej starajú), a to v pobočke Sociálnej poisťovne v mieste svojho trvalého pobytu.

Zdroj: Sociálna poisťovňa

26. Zhromaždenie delegátov Slovenskej živnostenskej komory

(pokračovanie zo str. 1)

charakteristiky medzi jednotlivými skupinami členov komory, jednotlivými funkcionármi neobchádzajú, čo je na škodu veci, nakoľko by sme mali ťahať za jeden povraz a nie vzájomne si dokazovať kto je pomyselne lepší.

Zdá sa, že nám chýba aj istá pokora, uznanie si chyby, uznanie aktivity, ktorá je v prospech všetkých a nesleduje len osobný záujem. Myslím si, že sa nám akosi stratila aj úcta k starším, niekedy aj skúsenejším členom komory. Aj preto prijalo Predstavenstvo SŽK zámer zriadiť EMERITNÝ KLUB, ktorý bude slúžiť ako poradný orgán pre predstavenstvo.

Minulý rok bol pre komoru významným medzníkom, kedy sme dôstojne pripravili a následne 12. decembra 2018 oslávili dvadsiaty rok založenia inštitúcie zas-

tupujúcej záujmy živnostníkov, malých a stredných podnikateľov v SR. Podujatie jasne deklarovalo, že sme stabilizovaná a úspešná organizácia zastupujúca podnikateľov, organizácia, ktorá je zriadená zo zákona, má svoje regionálne štruktúry a svoje miesto v štruktúrach verejnoprávných inštitúcií obhajujúcich všetky podnikateľov.

Predstavenstvo SŽK sa na svojich zasadnutiach v pravidelných intervaloch zaoberalo aj aktuálnou situáciou v rámci komorového života v rámci informácií, ktoré boli prezentované zástupcami krajských zložiek.

Okrem toho sme na všetkých úrovniach prezentovali, že z celospoločenského pohľadu je nutné živnostníkom, malým a stredným podnikateľom venovať viac pozornosti ako je tomu doteraz. Zdá sa,

že nie všetci si uvedomujú, že práve živnostníci sú tí, ktorí vytvárajú pracovné miesta, a to v nemalom množstve.

Je všeobecne známe, že je nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily vrátane živnostníkov hlavne v remeslách, ktoré by poskytovali kvalitné služby. SŽK je súčasťou projektu duálneho vzdelávania a v rámci osláv 20. výročia založenia SŽK sme zorganizovali celoslovenskú konferenciu na tému duálneho vzdelávania za účasti viacerých hostí, ktorí sa na celoslovenskej úrovni významným spôsobom podieľajú na jeho realizácii. SŽK pripravila niekoľko stretnutí s podnikateľskou obcou

za účelom zvýšenia povedomia o význame projektu duálneho vzdelávania.

Boli sme aj účastní viacerých seminárov, ktoré lektorovalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR s cieľom zvýšiť odbornú úroveň a materiálno-technické zabezpečenie skúšok na overovanie odbornej spôsobilosti, ktoré sa stretli s pozitívnym ohlasom.

Súčastou aktivít komory bola aj účasť na rokovaní konzultačnej rady finančnej správy s cieľom následne informovať o postupnosti krokov v rámci projektu e-KASA, ide o projekt on line pripojenia všetkých pokladníc na portál Finančnej správy SR.

Predstavenstvo SŽK chápe členskú základňu ako stabilizujúci a mobilizačný prvok autority a akcieschopnosti komory. Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné zvýšiť počet členov. Osloviť a aktivizovať absolventov kvalifikačných skúšok na overenie odbornej spôsobilosti, zvýšiť pravidelnú celoplošnú informovanosť členskej základne na regionálnej úrovni, vstupovať do spolupráce na všetkých regionálnych štruktúrach. Zdá sa, že je to náročná cesta, ale pri vytrvalosti môže priniesť úspech.

Spoluprácu s niektorými odbornými školami hodnotíme veľmi pozitívne. Zástupcovia stredných odborných škôl sú členmi skúšobných komisií pre overovanie odbornej spôsobilosti. Naši členovia z jednotlivých krajských zložiek sa pravidelne zúčastňujú súťaží zručností absolventov odborných škôl a sú členmi v maturitných skúšobných komisiách.

Predstavenstvo SŽK má záujem naďalej aktívne sa podieľať na uplatňovaní najvýznamnejšieho nástroja pre zabezpečenie infor-

movanosti členskej základne a verejnosti o aktivitách SŽK prostredníctvom mediálnej politiky, v tomto prípade prostredníctvom Živnostenských novín. Člen KZ SŽK BA je predsedom redakčnej rady. Prostredníctvom Živnostenských novín pravidelnými príspevkami informujeme verejnosť o postavení a úlohách a výsledkoch aktivít SŽK.

SŽK boli štátom zverenú kompetencie, predovšetkým pri overovaní odbornej spôsobilosti ako základnej podmienky pre vydanie živnostenského oprávnenia. Komora má akreditáciu pre 17 remeselných živností a rad ďalších kompetencií, hlavne pri zaujímaní stanovísk pri vstupe do podnikania pri posúdení dokladu, ktorý bol získaný v zahraničí. Toto je nová kompetencia pre SŽK prostredníctvom zákona o uznávaní dokladov a kvalifikácií.

Vykonávanie skúšok na overovanie odbornej spôsobilosti patrí k významným úlohám SŽK. Po skúsenostiach z minulých období sme neustále monitorovaní štátnymi inštitúciami, či priebeh skúšok zodpovedá zákonným štandardom. Môžem konštatovať, že ako Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, tak aj Ministerstvo vnútra SR v rámci vykonávaných kontrol nemá ku skúškam, ktoré zabezpečuje SŽK, zásadnejšie výhrady, čo nás veľmi teší. Tu patrí všetkým členom komisií poďakovanie za ich prístup.

Za obdobie od 1. januára 2018 do 15. mája 2019 SŽK vykonala spolu 1 166 skúšok na overenie odbornej spôsobilosti v činnostiach, na ktoré má oprávnenie, čo predstavuje 15 preskúšaných žiadateľov o skúšku týždenne.

SŽK v tomto období pociťuje veľa nedostatkov predovšetkým na trhu práce, otvorene treba povedať, aké sú problémy, je to nedostatok pracovnej sily, zvlášť v oblasti remesiel, stavebníctva, služieb, ale aj odbornosť, kvalita a predovšetkým pracovné návyky. Je veľmi dobre, že vláda venuje pozornosť príprave mládeže na povolanie, že sa venuje novým legislatívnym nástrojom, ktoré budú upravovať procesy odborného

vzdelávania a formám a podmienkam celoživotného vzdelávania.

Členovia SŽK sú zapojení aj do programu tzv. duálny systém – kombinácia teórie a praxe sa uplatňuje v takých učebných odboroch, ktoré sú nedostatkové. Učebné plány alebo ťažiská vzdelávania sa prispôbujú požiadavkám hospodárstva, učni sú odborne vzdelávaní v podnikoch, alebo tam absolvujú praktikum. To si vyžaduje zmeniť systém školstva. V projekte – odborné vzdelávanie a príprava pre trh práce – SŽK je jedným z garantov projektu. V pracovnej skupine Štátneho inštitútu odborného vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR má SŽK zastúpenie. Pracovná skupina má analyzovať potrebu trhu práce a z toho vyplývajúcu potrebu vzdelávacích programov, čím sa vyvolá zásadná potreba na úpravu zamerania odborného vzdelávania.

V zmysle plánu práce má v tomto roku Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pripraviť novelu zákona o celoživotnom vzdelávaní, ktorá predpokladá značné úpravy pri uznávaní výsledkov ďalšieho vzdelávania a následne overovanie odbornej spôsobilosti, t. j. vykonávanie skúšok. Výstup národného projektu – národná sústava kvalifikácií by mali tvoriť veľmi významný dokument pre stanovovanie odbornej spôsobilosti pre regulované činnosti, medzi ktoré remeslá patria.

Očakávame, že zástupcovia v sektorovej rade pre remeslá a osobné služby budú dôsledne hájiť záujmy remeselníkov, nakoľko SŽK tam má predsedu sektorovej rady, ktorý je zároveň členom aliancie sektorových rád. Mali by sme zjednotiť, ktoré činnosti z remesiel chceme, aby boli regulované a pokúsiť sa vymedziť ich obsah v súlade s jednotlivými profilmi absolventov jednotlivých študijných odborov. Očakávame, že v tomto smere budú aktívni aj naši členovia v krajských radách pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Našou ambíciou je dlhodobo každoročne významným spôsobom sa podieľať na úspešnej prezentácii SŽK na medzinárodnej výstave AGROKOMPLEX v Nitre, ako aj na propagácii pekárskoho a cukrárskeho remesla na výstave DANUBIUS GASTRO v BRATISLAVE.

V rámci zvýšenia profesionálnej administratívnej činnosti SŽK ako celku sa predstavenstvo SŽK s účinnosťou od 1. mája 2019 roz-

hodlo na základe určených kritérií obsadiť post riaditeľa úradu SŽK. Riaditeľom úradu SŽK je Ing. Jaroslav Juriga, ktorého úlohou bude zabezpečiť vnútorný chod komory, ale aj napomáhať pri rozvoji komory navonok a koordinovať spoluprácu s našimi partnermi.“

Po skončení správy o činnosti delegátov predniesol predseda Dozornej rady Ing. Vladimír Holečko Správu Dozornej rady SŽK za rok 2018. V nej okrem iného konštatoval, že počet členov

Dozornej rady je 8, že sa zišla trikrát a že podľa štatútu si kovala kontrolné činnosti a úlohy. Neboli zistené žiadne porušenia zákona.

V ďalších bodoch programu delegáti chválili Účtovnú závierku SŽK za rok 2018 a schválili Návrhu rozpočtu SŽK na rok 2019.

Po krátkej prestávke nasledovalo privítanie hostí a 13. bod programu – diskusia.

Zhromaždenie o slovo požiadal ako prvý Ervín Boháčik, predseda Krajskej zložky Košice. Vyslovil a prítomným predniesol niekoľko návrhov a aktuálnych pripomienok, ktoré boli zapracované do návrhu uznesenia.

Ako druhý sa slova ujal hosť zhromaždenia, Ing. Ján Dutko, riaditeľ Odboru živnostenského podnikania Ministerstva vnútra SR. Vo svojom príspevku predstavil aktuálne legislatívne zmeny a oboznámil prítomných s prípravou novely Živnostenského zákona.

V diskusii vystúpil aj druhý hosť zhromaždenia, Ing. Tibor Pásztor, viceprezident Slovenského živnostenského zväzu. Ocenil dobrú spoluprácu so SŽK a vyslovil nádej, že bude aj naďalej takto pokračovať, pretože spojením síl sa dá pre živnostníkov dosiahnuť určite viac.

Schválením navrhnutých uznesení sa 26. Zhromaždenie delegátov v Mojmírovciach skončilo. Všetkým delegátom a hosťom ďakujeme nielen za účasť, ale aj za aktívny prístup k riešeniu problémov v prospech živnostníkov.

Zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím

Osoby so zdravotným postihnutím, aby mohli svoju prácu vykonávať, často vyžadujú priradenú formu pomoci alebo osobitný prístup. Pri ich zamestnávaní je najlepšie hneď na začiatku sa dohodnúť na tom, aké úpravy považujú pre seba za nevyhnutné, aby sa mohli podieľať na plnení úloh rovnako ako ostatní zamestnanci.

Ich zamestnávanie upravuje zákon č. 5/2004 o službách zamestnanosti pri zamestnávaní občanov so zdravotným postihnutím a zamestnávateľ je na základe jeho ustanovení povinný:

- zabezpečovať im vhodné podmienky na výkon práce,
- vykonávať zaškoľovanie a prípravu na prácu a venovať osobitnú starostlivosť zvyšovaniu kvalifikácie počas ich zamestnávania,
- viesť evidenciu občanov so zdravotným postihnutím,
- zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím, ak zamestnáva najmenej 20 zamestnancov a ak úrad v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedie občanov so zdravotným postihnutím v počte, ktorý predstavuje 3,2 % z celkového počtu jeho zamestnancov.

Povinnosť zamestnávať občanov so ZP môže zamestnávateľ plniť aj zadaním zákazky vhodnej na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím alebo zadaním zákazky občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť. Zákazkou je dodanie tovaru alebo poskytnutie služby s peňažným plnením realizované medzi zamestnávateľom, ktorý si ňou plní povinnosť zamestnávať občanov so ZP vo výške povinného podielu a integračným podnikom, v ktorom najmenej 30 % zamestnancov tvoria občania so ZP, zamestnanci chránenej dielne alebo osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku. Tovar na účely tohto zákona je výrobok zhotovený integračným podnikom, v ktorom najmenej 30 % zamestnancov

tvoria občania so zdravotným postihnutím, zamestnanci chránenej dielne alebo osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku a je určený na predaj. Výška zákazky na započítanie jedného občana so zdravotným postihnutím je 0,8-násobok celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve za prvý až tretí štvrtrok roka, ktorý predchádza roku, v ktorom zamestnávateľ plní povinnosť zadaním zákazky.

Zamestnávateľ, ktorý nezamestnáva určený povinný podiel počtu občanov so zdravotným postihnutím z celkového počtu svojich zamestnancov, je povinný najneskôr do 31. marca nasledujúceho roka odvieť na účet úradu za každého občana, ktorý mu chýba do splnenia povinného podielu počtu občanov so zdravotným postihnutím, odvod vo výške 0,9-násobku celkovej ceny práce.

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Úrad práce môže poskytnúť príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru znevýhodneného uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace. Pracovný pomer s prijatým zamestnancom na vytvorenom pracovnom mieste musí byť dohodnutý najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času zamestnávateľa, ak je pracovný pomer dohodnutý na kratší pracovný čas, ako je ustanovený pracovný čas zamestnávateľa, príspevok sa pomerne kráti. Príspevok sa poskytuje na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnanca. Neposkytuje sa na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, na ktorého zamestnávateľ bol na to isté obdobie poskytnutý príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej

zamestnanosti, na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní, na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov.

Mesačná výška príspevku je:

- V Bratislavskom kraji mesačne 25 % z celkovej ceny práce zamestnanca, najviac 25 % z celkovej ceny práce (súčtu priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za príslušné obdobie a úhrady preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platené zamestnávateľom) vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa príspevok poskytuje. V roku 2019 je to v Bratislavskom kraji najviac 332,59 eura.
- V okresoch s priemernou mierou evidovanej nezamestnanosti nižšou alebo rovnakou ako je celoslovenský priemer 30 % z celkovej ceny práce zamestnanca, najviac 30 % z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve za prvý až tretí štvrtrok roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa príspevok poskytuje. V roku 2019 je to v týchto okresoch najviac 399,10 eura.
- V okresoch s priemernou mierou evidovanej nezames-

tnosti vyššou ako je celoslovenský priemer 40 % z celkovej ceny práce zamestnanca, najviac 40 % z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve za prvý až tretí štvrtrok roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa príspevok poskytuje. V roku 2019 je to v týchto okresoch najviac 532,14 eura.

Príspevok sa poskytuje na základe písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom (v ktorého územnom obvode zamestnávateľ vytvorí pracovné miesto) a zamestnávateľom najdlhšie počas 12 kalendárnych mesiacov. Na znevýhodneného uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 24 mesiacov sa príspevok poskytuje najdlhšie počas 24 mesiacov.

Zamestnávateľ je povinný zachovať vytvorené pracovné miesto, na ktoré mu bol poskytnutý príspevok, najmenej v rozsahu zodpovedajúcom polovici dohodnutého obdobia poskytovania príspevku. Ak zamestnávateľ vykonáva viacero činností (napr. na základe živnostenského listu), ktoré zahŕňajú aj zakázané činnosti podľa nariadenia Európskej komisie, môže použiť príspevok len na tú oblasť svojej činnosti, ktorá nepatrí medzi zakázané činnosti.

Návrh novely zákona o dani z príjmov od roku 2020

V medzirezortnom pripomienkovom konaní sa nachádza návrh novely zákona o dani z príjmov s rozsiahlymi zmenami a väčšina z nich by mala začať platiť od roku 2020.

Medzi najdôležitejšie zmeny v navrhovanom zákone o dani z príjmov patria:

- zavedenie kategórie mikrodaňovníkov a jednoduchšie pravidlá pre nich,
- rýchlejšie odpisovanie elektromobilov,
- dlhšie odpočítavanie daňovej straty, no s obmedzeniami,
- možnosť elektronickej komunikácie medzi zamestnancom a zamestnávateľom,
- zmeny vo výdavkoch, ktoré sú daňovo uznané až po ich zaplatení,
- vyriešenie daňových otázok ohľadom majetku vo výpožičke,
- nové ustanovenia týkajúce sa hybridných nesúlado,
- zvýšenie hranice pre platebnie preddavkov,
- jednotný spôsob zaokrúhľovania všetkých daňových súm,
- daňovníci sa nebudú registrovať sami, bude ich registrovať daňový úrad.

Bližšie sa pozrime na niektoré z nich:

Zavedenie kategórie „mikrodaňovníkov“

V pripravovanej novele zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov sa navrhuje vytvoriť osobitné pravidlá pre podporu najmenších podnikateľov viacerými zjednodušeniami. **Mikrodaňovníkom** má byť daňovník, ktorý je fyzickou osobou a ktorého príjmy (výnosy) podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani

z príjmov (príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti) za zdaňovacie obdobie neprevyšujú sumu 49 790 eur ustanovenú pre povinnú registráciu pre daň z pridanej hodnoty. Mikrodaňovníkom má byť aj daňovník, ktorý je právnickou osobou, ktorého príjmy (výnosy) za zdaňovacie obdobie neprevyšujú sumu ustanovenú pre povinnú registráciu pre DPH.

Na mikrodaňovníkov sa nebude vzťahovať limit výšky odpisov prenajímaného hmotného majetku zaradeného v odpisových skupinách 0 až 4. Mikrodaňovníci budú môcť odpisy prenajímaného hmotného majetku zahrnúť do daňových výdavkov bez ohľadu na výšku časovo rozlíšenej sumy príjmov (výnosov) z jeho prenájmu. Tí, ktorí účtujú v sústave podvojného účtovníctva, budú môcť do daňových výdavkov zahrnúť tvorbu opravnej položky k pohľadávke, pri ktorej je riziko, že ju dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí v takej výške, v akej ju budú mať zaúčtovanú vo svojom účtovníctve. Pre mikrodaňovníkov teda nebude platiť všeobecný limit, že 20 % / 50 % / 100 % z hodnoty pohľadávky bude zahrnutých do daňových výdavkov až po uplynutí 360 dní / 720 dní / 1 080 dní od lehoty jej splatnosti.

Jednou z najväčších navrhovaných výhod pre mikrodaňovníkov má byť nové ustanovenie týkajúce sa odpisov hmotného majetku (§ 26 ods. 13 zákona o dani z príjmov). Podľa neho bude môcť mikrodaňovník odpisovať hmotný majetok zaradený do odpisových skupín 0 až 4 počas doby odpisovania v ním stanovenej výške najviac do výs-

ky vstupnej ceny (neplatí to pre osobné automobily so vstupnou cenou 48 000 eur a viac). Znamená to, že výška daňových odpisov hmotného majetku bude v príslušnom zdaňovacom období u mikrodaňovníka na jeho dobrovoľnom rozhodnutí. Mikrodaňovník tak bude môcť aj osobný automobil zaradený do užívania v roku 2020 v sume 15 000 eur úplne daňovo odpísať (zahrnúť do daňových výdavkov) jednorazovo už v roku 2020.

Zvýhodnený režim odpisovania hmotného majetku sa bude môcť použiť na hmotný majetok zaradený do užívania v zdaňovacom období, v ktorom bol daňovník považovaný za mikrodaňovníka. Ak v nasledujúcich rokoch prestane byť mikrodaňovníkom (jeho ročné výnosy alebo príjmy presiahnu sumu 49 790 eur), bude môcť zvýhodnený režim odpisovania majetku naďalej aplikovať na majetok, ktorý bol zaradený do užívania v období, keď ešte bol mikrodaňovníkom.

Nová odpisová skupina 0 pre rýchlejšie odpisovanie elektromobilov

Návrh novely zákona o dani z príjmov reaguje aj na Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike schválený vládou a navrhuje zaviesť **novú odpisovú skupinu 0 s dobou odpisovania 2 roky**. Do nej budú môcť byť zaradené len osobné automobily, ktoré budú mať v osvedčení o evidencii časť II ako druh paliva / zdroj energie uvedené „BEV“ alebo „PHEV“ v akejkoľvek kombinácii s iným druhom paliva alebo zdroja energie.

Zmena pravidiel odpočítavania daňovej straty

Po novom má byť možné daňovú stratu od základu dane odpočítavať počas najviac piatich (v súčasnosti najviac počas štyroch) bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období počnúc zdaňovacím obdobím bezprostredne nasledujúcim po zdaňovacom období, za ktoré bola táto daňová strata vykázaná. Mikrodaňovníci si budú môcť daňovú stratu odpočítať od základu dane až do výšky vyčísleného základu dane. Ostatní daňovníci si budú môcť uplatniť odpočet daňovej straty najviac do výšky 50 % základu dane. Znamená to, že ak daňovník vyčíslil základ dane 10 000 eur, bude si hypoteticky môcť od neho odpočítať daňovú stratu z minulých rokov maximálne vo výške 5 000 eur. Ak pôjde o mikrodaňovníka, ten si bude môcť uplatniť odpočet daňovej straty až vo výške 10 000 eur.

Zjednodušenia v oblasti miezd pre zamestnancov aj zamestnávateľov

Ak si chce zamestnanec u svojho zamestnávateľa uplatňovať nezdaniiteľnú časť základu dane a daňový bonus, musí svojmu zamestnávateľovi každý rok najneskôr do konca januára predkladať podpísaný formulár vyhlásenia na uplatnenie nezdaniiteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu. Navrhuje sa, aby zamestnanec každý rok takúto povinnosť nemal. Ak by táto zmena bola schválená, zamestnanec by vyhlásenie predkladal zamestnávateľovi pri nástupe do zamestnania a potom vždy len vtedy, ak sa u neho menia podmienky na ich uplatňovanie.

Zamestnanec bude môcť zamestnávateľovi oznamovať zmenu podmienok, ktoré majú vplyv na daňový bonus, aj elektronickými prostriedkami (napríklad e-mailom), ak sa na tom so zamestnávateľom dohodnú. Podobne ak sa zamestnávateľ so zamestnancom na tom vopred dohodnú, žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania bude môcť zamestnanec zamestnávateľovi

doručiť aj elektronickými prostriedkami.

Doklady medzi zamestnancom a zamestnávateľom by mohli mať elektronickú podobu.

Zamestnávateľ by po dohode o elektronickom doručovaní mohol zamestnancovi elektronicky doručiť aj potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti, doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní a potvrdenie o zaplatení dane na účely poukázania 2 % (resp. 3 %) dane. Tieto elektronické doklady by museli obsahovať predtlačný odtlačok pečiatky zamestnávateľa a faksimile podpisu zamestnávateľa.

Ostatné (vybrané)

navrhované zmeny v zákone o dani z príjmov od roku 2020

- Výdavky na obstaranie likvidovaných zásob tovaru z dôvodu uplynutia doby použiteľnosti alebo trvanlivosti sú daňovým výdavkom len v prípade, ak podnikateľ preukáže, že na podporu

ich predaja postupne znižoval ich cenu alebo ich zadarmo odovzdal Potravinovej banke Slovenska (ak ide o potraviny). Od roku 2020 by malo byť daňovým výdavkom odovzdanie týchto potravín nielen Potravinovej banke Slovenska, ale aj akémukoľvek daňovníkovi, ktorý nie je založený na podnikanie, ak je možné na jeho činnosť poukázať 2 % (resp. 3 %) zo zaplatenej dane.

- Od roku 2020 sa navrhuje zdvojnásobiť výšku odpočtu výdavkov vynaložených na výskum a vývoj od základu dane. Daňovníci by si mohli od základu dane zníženého o odpočet daňovej straty pri realizácii výskumu a vývoja odpočítať až 200 % výdavkov vynaložených na výskum a vývoj v tom zdaňovacom období, za ktoré sa podáva daňové priznanie.

- Hranica pre platenie **preddavkov na daň z príjmov** by sa mala pre fyzické osoby a aj pre právnické osoby zdvojnásobiť

z 2 500 eur na 5 000 eur. Preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia by tak mal po novom platiť len daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť (ak je fyzickou osobou) alebo daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (ak je právnickou osobou) presiahne 5 000 eur. Významne zjednoduší sa má aj výpočet poslednej známej daňovej povinnosti a dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie.

- Zjednotiť by sa mal aj spôsob zaokrúhľovania všetkých daňových veličín a súvisiacich prepočtov v zákone o dani z príjmov. Ak bude táto zmena prijatá, všetky prepočty (sa budú zaokrúhľovať matematicky na eurocenty (na dve desatinné miesta).

Zmena v postupe registrácií na daň z príjmov od roku 2021

V súčasnosti sú daňovníci povinní sami požiadať daňový

úrad o registráciu na daň z príjmov, **od roku 2021** by žiadosť o registráciu na daň z príjmov podnikateľa už nemuseli podávať. Po schválení zmeny by daňový úrad z vlastnej povinnosti vykonával registrácie na daň z príjmov všetkých fyzických osôb a právnických osôb, ktoré sú zapísané do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci. Tie fyzické osoby, ktoré by neboli zapísané do tohto registra, by daňový úrad registroval na daň z príjmov na základe nimi podaného prvého daňového priznania. V praxi by tak od roku 2021 už nikto nemusel žiadať o registráciu, vykonával by ju sám daňový úrad. Výnimkou by boli len tí, ktorých by daňový úrad nezaregistroval ešte pred tým, než by im vznikla povinnosť registrácie z dôvodu zrážania alebo vyberania dane, preddavkov na daň a podobne. Tí by museli o registráciu na daň z príjmov naďalej žiadať sami.

Zdroj: podnikajte.sk

Živnosť namiesto zamestnania?

Množstvo firiem dáva pracovníkom na výber, či budú zamestnaní na pracovnú zmluvu, alebo budú pracovať ako živnostníci. Hlavnou výhodou, pre ktorú sa veľa ľudí rozhodne byť falošným živnostníkom, je výrazne vyšší čistý príjem v porovnaní s tým, ako keby boli zamestnancami. Vyšší zárobok sa však odrazí na nízkom dôchodku.

V prípade, že zamestnanec začne pre svojho pôvodného zamestnávateľa pracovať na živnosť a bude dostávať svoju celkovú cenu práce, jeho čistý príjem sa môže zvýšiť o stovky eur. Firmu pritom bude stáť rovnako, ako keby bol zamestnancom. Živnostníci si totiž na rozdiel od zamestnancov môžu zo svojho príjmu odpočítať výdavky a až zo zvyšnej sumy zaplatia daň a odvody. A v prípade, že žiadne výdavky nemajú, alebo sú ich náklady nízke,

môžu si vo forme paušálnych výdavkov odpočítať 60 percent z príjmov. V praxi sa im tak daň i odvody počítajú len zo 40 percent ich hrubého zárobku.

Čím vyšší plat niekto dosahuje, tým viac môže prechodom na živnosť ušetriť. Zamestnanec s hrubým príjmom 800 eur, ktorý začne pracovať na živnosť a bude dostávať celkovú cenu práce, teda hrubú mzdu navýšenú o odvody zamestnávateľa, si takto v čistom každý mesiac polepší o 233 eur. V prípade, že ako zamestnanec zarába v hrubom 1 200 eur, po prechode na živnosť sa jeho čistý zárobok zvýši o 475 eur. A pri hrubom príjme 1 600 eur bude predstavovať nárast čistého príjmu 654 eur. Tento rozdiel sa nezvyšuje donekonečna, keďže vo forme paušálnych výdavkov si možno odpočítať maximálne 20-tisíc eur ročne.

Keďže falošní živnostníci si zvýšia svoj čistý príjem vďaka tomu, že odvedú štátu menej na daniach a odvodoch, musia počítať aj s tým, že sa im to v budúcnosti môže vypomstiť na dávkach či dôchodku. „V dôchodkovom poistení platí zásada, že čím sú vyššie odvody na dôchodkové poistenie, tým bude vyššia suma budúceho dôchodku,“ vraví riaditeľ komunikačného odboru Sociálnej poisťovne Peter Višvader. Rovnaké to je aj v prípade ostatných poistení. Napríklad zamestnanec, ktorý dostáva hrubú mzdu 1 200 eur, pričom počas jeho celého života bude jeho hrubý príjem vo vzťahu k priemernej mzde rovnaký, by po odpracovaní 40 rokov dostal dôchodok približne 466 eur. V prípade, že by pracoval na živnosť a fakturoval by celkovú cenu práce, platil by len minimálne odvody. Vďaka zaplateným odvodom by

jeho dôchodok po 40 rokoch mal byť len približne 247 eur. Keďže je to menej ako suma minimálneho dôchodku, ktorá patrí za 40 odpracovaných rokov, dostával by 322 eur. Stále je to však o 444 eur menej než suma dôchodku, na ktorú by mal nárok ako zamestnanec.

Napriek tomu, že Zákonník práce neumožňuje, aby ľudia vykonávali závislú činnosť ako živnostníci, mnoho firiem to obchádza. Na serveri Profesia.sk, ktorý sprostredkúva ponuky práce, bolo v polovici mája celkovo 15 428 inzerátov. Z nich až 1 910 miest bolo určených pre živnostníkov, respektíve firmy v nich uchádzačom dávali na výber, či budú pracovať na živnosť, alebo na pracovnú zmluvu.

Zdroj: Pravda, 28.5.2019

Rekreačné poukazy v praxi...

S účinnosťou od 1. januára 2019 je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva 50 a viac zamestnancov, povinný poskytnúť im príspevok na rekreáciu, ak o to požiadajú. Suma príspevku je vo výške 55 % výdavkov na rekreáciu, najviac však 275 € za kalendárny rok.

Samostatne zárobkovo činná osoba nemá nárok na preplatenie dovolenky, má ale právo na zníženie svojho základu dane v sume 55 % výdavkov na rekreáciu. Nesmie však získať príspevok na rekreáciu v pozícii zamestnanca a podnikateľskú činnosť vykonávať najmenej dva roky. Rovnako ako u zamestnancov musí ísť výhradne o domáci pobyt spojený s dvoma prenocovaniami a musí byť vydokladovaný faktúrou z hotela alebo ubytovacieho zariadenia s menom SZČO. Do daňovo efektívnych výdavkov si môže uplatniť 55 % oprávnených výdavkov na rekreáciu, maximálne však sumu 275 €.

Zamestnávateľ môže svojim zamestnancom poskytnúť príspevok na rekreáciu tromi možnými spôsobmi, pričom zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov neustanovuje, ktorý zo spôsobov si musí zamestnávateľ vybrať.

Príspevok na rekreáciu je možné poskytnúť:

- preplatením výdavkov na rekreáciu na základe predložených dokladov zamestnancom,
- poskytnutím rekreačného poukazu,
- zľavou z výdavkov na rekreáciu v dohodnutom rekreačnom zariadení.

Formu poskytnutia príspevku na rekreáciu si určuje zamestnávateľ v internej smernici, kde uvádza postup, lehoty, formu a iné podrobnosti týkajúce sa poskytovania rekreačných poukazov.

Doklad pre uplatnenie príspevku na rekreáciu

Zamestnanec si môže uplatniť príspevok na rekreáciu v prípade, ak mu účtovný doklad vystaví ekonomický subjekt

Forma 'Príspevok na rekreáciu' (Recreation Allowance Application Form) obsahuje nasledujúce polia:

- INTERNALE POUŽITIE (INTERNAL USE ONLY)
- Príspevok na rekreáciu (Recreation Allowance Application Form)
- Oddelenie (Department)
- Telefónne číslo (Telephone No.)
- Dátum rekreácie (Date of recreation)
- Príspevok (Contribution)

poskytujúci služby prechodného ubytovania, za ktoré odviezol obci miestnu daň za ubytovanie. Musí však ísť o subjekt, ktorý prevádzkuje ubytovacie zariadenie na základe živnostenskej oprávnenia.

Finančné riaditeľstvo SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR vydalo usmernenie č.4/DzPaÚ/2019/MÚ k príspevkom na rekreáciu s riešenými praktickými príkladmi, kde uvádza, že zamestnávateľ pri vyplácaní príspevku na rekreáciu má vyžadovať od zamestnanca, aby predložil účtovný doklad (napr. faktúru), ktorá bude obsahovať:

- identifikačné údaje poskytovateľa rekreačného pobytu,
- identifikačné údaje zamestnanca, na ktorého je doklad vystavený,
- číslo dokladu (faktúry),
- uvedenie osôb, ktoré sa spolu so zamestnancom zúčast-

- nili rekreačného pobytu,
- popis poskytnutých služieb,
- trvanie rekreačného pobytu (uvedenie dátumov),
- informácie o cene pobytu,
- informácie o dátume úhrady za pobyt.
- dátum vyhotovenia účtovného dokladu (faktúry),
- dátum uskutočnenia účtovného prípadu (ak nie je zhodný s dátumom vyhotovenia).

Zamestnanec je povinný predložiť účtovný doklad (t. j. faktúru) najneskôr do 30 dní od skončenia rekreačného pobytu. K žiadosti o príspevok priloží len kópiu účtovného dokladu, originál predloží na nahliadnutie iba vtedy, ak ho o to zamestnávateľ požiada.

Podľa Zákonníka práce musí doklad z registračnej pokladnice, resp. z pokladnice e-kasa klient

neskorších predpisov pokladničný doklad musí obsahovať:

- a) daňový kód elektronickej registračnej pokladnice,
- b) DIČ (ak podnikateľ nie je platiteľom DPH),
- c) IČ DPH (ak podnikateľ je platiteľom DPH),
- d) ochranný znak,
- e) poradové číslo od poslednej dennej uzávierky,
- f) dátum a čas vyhotovenia,
- g) označenie tovaru alebo služby, množstvo tovaru alebo rozsah služby a priradenie sadzby dane z pridanej hodnoty,
- h) cenu tovaru alebo cenu služby,
- i) obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania podnikateľa a predajné miesto (ak je odlišné),
- j) základ dane z pridanej hodnoty (ak podnikateľ je platiteľom DPH),
- k) sadzbu dane z pridanej hodnoty alebo údaj o oslobodení od DPH (ak podnikateľ je platiteľom DPH),
- l) výšku DPH (ak podnikateľ je platiteľom DPH),
- m) zaokrúhlenie ceny,
- n) celkovú sumu platenej ceny a
- o) ďalšie údaje, ktorých uvedenie vyplýva z osobitného predpisu.

Pokladničný doklad vyhotovený pokladnicou e-kasa klient obsahuje najmenej údaje podľa písm. c), f) až o) uvedených vyššie, daňové identifikačné číslo, identifikačné číslo organizácie, ak podnikateľovi bolo pridelené, kód pokladnice e-kasa klient, unikátny identifikátor dokladu, čitateľný QR kód, poradové číslo, overovací kód podnikateľa a môže obsahovať unikátny identifikátor kupujúceho, ak je predložený kupujúcim pred zaevidovaním prijatej tržby.

Aj tu platí, že zamestnanec je povinný predložiť doklad z elektronickej registračnej pokladnice, resp. z pokladnice e-kasa klient najneskôr do 30 dní od skončenia rekreačného pobytu a predkladá zamestnávateľovi len kópiu dokladu z elektronickej registračnej pokladnice, resp. pokladnice e-kasa klient

(povinnosť od 1. 7. 2019) obsahovať meno a priezvisko, ktoré musí byť súčasťou výstupných údajov z elektronickej registračnej pokladnice, resp. z pokladnice e-kasa klient. Ako doklad pre uplatnenie príspevku na rekreáciu nie je možné uznať doklad z pokladnice, na ktorom je ručne vpísané meno a priezvisko daného zamestnanca. V prípade, ak súčasťou dokladu z elektronickej registračnej pokladnice, resp. pokladnice e-kasa klient nie je označenie zamestnanca, takýto doklad slúži ako doklad k úhrade, ku ktorému zamestnanec priloží ďalší doklad s označením zamestnanca preukazujúci oprávnené výdavky (napr. hotelový účet, faktúru a pod., pozor, nie voucher).

Podľa § 8 zákona č. 289/2008 Z.z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice v znení

(originál mu preukáže len na žiadosť zamestnávateľa).

Zamestnávateľ podľa § 152a ods. 4 Zákonníka práce považuje preukázané výdavky zamestnanca na služby cestovného ruchu spojené s ubytovaním najmenej na dve prenocovania na území SR za preukázané výdavky na rekreáciu. Zamestnanec má však nárok na príspevok na rekreáciu aj v tom prípade, ak sa zúčastnil rekreácie viac nocí po sebe vo viacerých ubytovacích zariadeniach.

Zamestnávateľ môže považovať za preukázané výdavky vynaložené na rekreáciu aj výdavky na stravovacie služby, sprievodcovské služby, kúpeľné a zdravotné služby, wellness služby, prepravné služby (napr. lanovky a vleky), či vstupy do bazény či fitnesscentra. Tieto výdavky však musia súvisieť s ubytovaním. Aj tieto výdavky na rekreáciu musia byť súčasťou účtovného dokladu, kde je označené meno zamestnanca.

V prípade, ak zamestnanec vopred uhradil zálohovú platbu za rekreačný pobyt ubytovacieho zariadeniu, prípadne zľavovému portálu, pričom na účtovnom doklade (napr. faktúre, či hotelovom účte) je uvedená úhrada zálohovej platby, je potrebné, aby zamestnanec pred-

ložil zamestnávateľovi spolu s dokladmi, ktoré mu vystavilo na jeho meno ubytovacie zariadenie, aj napr. výpis z úhrady zálohovej platby, ktorého súčasťou bude aj označenie zamestnanca.

To platí aj vtedy, ak uhradí zálohovú platbu za pobyt alebo celú sumu rekreačného pobytu sprostredkovateľovi daného pobytu (napr. prostredníctvom portálu booking.com a pod.). Zamestnanec musí predložiť zamestnávateľovi výpis z úhrady platby, kde bude uvedené aj označenie zamestnanca, ako aj účtovný doklad za rekreačný pobyt priamo od ubytovacieho zariadenia (nie od sprostredkovateľa ubytovania, napr. od bookingu).

Zamestnanec má nárok na uplatnenie príspevku na rekrea-

ciu aj v tom prípade, ak sa rekreačného pobytu zúčastní aj manžel (manželka). Doklad, ktorý zamestnanec preukáže svojmu zamestnávateľovi na uplatnenie príspevku na rekreáciu však musí okrem vyššie uvedených povinných náležitostí, obsahovať aj meno a priezvisko manželky, ktorá sa tiež zúčastnila rekreačného pobytu so zamestnancom. V prípade, ak každý z manželov má iného zamestnávateľa, resp. toho istého zamestnávateľa a každý z nich si chce samostatne uplatniť príspevok na rekreáciu, rozhoduje skutočnosť, koho meno a priezvisko je uvedené na účtovnom doklade, lebo nie je možné tam uviesť meno obidvoch z manželov. Ubytovacie zariadenie musí vystaviť doklad pre každého jed-

ného z manželov zvlášť na jeho meno.

Zamestnanec si môže uplatniť preukázané výdavky na rekreáciu aj na vlastné dieťa či dieťa zverené zamestnancovi do náhradnej starostlivosti pred rozhodnutím súdu o osvojení, ak sa s ním zúčastní rekreačného pobytu. Je potrebné, aby na účtovnom doklade bolo uvedené aj meno dieťaťa, ktoré sa zúčastnilo spolu s manželom na rekreačnom pobyte.

Zamestnanec si však môže u zamestnávateľa uplatniť aj preukázané výdavky na organizované viacdenné aktivity a zotavovacie podujatia počas školských prázdnin na území SR, na ktorom sa zúčastnilo jeho dieťa. Takéto výdavky si môže uplatniť na dieťa, ktoré navštevuje základnú školu alebo niektorý z prvých štyroch ročníkov gymnázia s osemročným vzdelávacím programom. V prípade, ak by sa dieťa zúčastnilo detského tábora na prelome obdobia školského roku a školských prázdnin, za oprávnené výdavky zamestnanca na účely uplatnenia príspevku na rekreáciu je možné považovať len pomernú časť úhrady, ktorá zodpovedá časti školských prázdnin.

eKasa je napriek pochybovačom pripravená

Systém finančnej správy eKasa funguje, finančná správa prijme denne približne 200 000 pokladničných dokladov a štatistika sa neustále zvyšuje. Uviedla to koncom minulého mesiaca v Bratislave prezidentka finančnej správy Lenka Wittenbergerová. Ohradila sa tak voči tvrdeniam politickej strany SaS, že zavedenie eKasy nie je pripravené. Zdôraznila, že projekt eKasa bol zo strany finančnej správy úspešne spustený 1. apríla, odvtedy prijala už viac ako 2,5 milióna pokladničných dokladov.

Finančná správa od 1. apríla prijala a vybavila viac ako 80 950 žiadostí o pridelenie kódu pokladnice eKasa klient. V systéme je aktívnych takmer 139 584 pokladníc. Ide o všetky virtuálne pokladnice a online registračné pokladnice, ktorým finančná správa pridělila kód eKasa a sú schopné evidovať tržbu online. Z celkového počtu na trhu súčasne používaných pokladníc je to takmer 60 %.

Inštitúcia zároveň neustále rôznymi komunikačnými nástrojmi vyzýva na podanie žiadosti a splnenie si zákonnej povinnosti tých podnikateľov, ktorí o pridelenie kódu pokladnice ešte nepožiadali. Majú čas ešte do konca júna. Zákomom stanovený termín celoplošného spustenia eKasy 1. júla totiž stále platí.

Podľa slov prezidentky finančnej správy na trhu existuje dostatok dodávateľov pokladničných produktov, ktorí dokážu riešenia spojené s eKasou podnikateľom dodať, pretože finančná správa

schválila 29 žiadostí o udelenie certifikácie. Aj napriek tomu však pozorne sledujú situáciu na trhu a aktívne komunikujú nielen s výrobcami, ale aj so zástupcami podnikateľov, maloobchodných prevádzok či obchodných reťazcov. Na technické a ľudské kapacity dodávateľov pokladníc a servisných technikov však vplyv nemajú.

Finančná správa zároveň upozorňuje na to, že cieľom eKasy je eliminovať podvody na DPH. Suma daňovej medzery na DPH napríklad v sektoroch HORECA, maloobchod a služby dosahuje výšku až 491 miliónov eur.

Podľa Ministerstva financií SR odloženie zmien v systéme eKasa nepomôže. Vníma však vyjadrenia a obavy niektorých podnikateľov, či sa stihnú na systém eKasa napojiť.

„MF SR, ako aj vláda vníma vyjadrenia niektorých podnikateľov, či to stihnú alebo nie. Domnievame sa, že posunutie termínu účinnosti zákona nepomôže. Máme už skúsenosti z minulosti. Sledujeme situáciu a dokážeme prijať riešenia tak, aby podnikatelia neboli postihovaní súčasnou situáciou,“ reagoval na kritiku SaS štátny tajomník rezortu financií Radko Kuruc. Zároveň upozornil na to, že 28 výrobcov ponúka svoje certifikované riešenia. „Existuje veľké množstvo riešení, z ktorých si podnikatelia môžu vybrať nové eKasy. Certifikácia nie je samoúčelná,“ dodal Kuruc.

Zdroj: TASR

Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti

Od 1. marca 2019 nadobudol účinnosť nový zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „zákon o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti“). Tento zákon úplne nahradil dovtedy platný zákon č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti v znení neskorších predpisov. Cieľom novej legislatívy je predovšetkým posilnenie ochrany tzv. „whistleblowerov“ (oznamovateľov) a zriadenie samostatného Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Ten však v súčasnosti ešte neexistuje a jeho práva a povinnosti podľa prechodných ustanovení nového zákona dočasne vykonávajú inšpektoráty práce a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Novozaložený úrad by mal naplno začať fungovať po uplynutí šiestich mesiacoch od zvolenia jeho predsedu Národnou radou Slovenskej republiky.

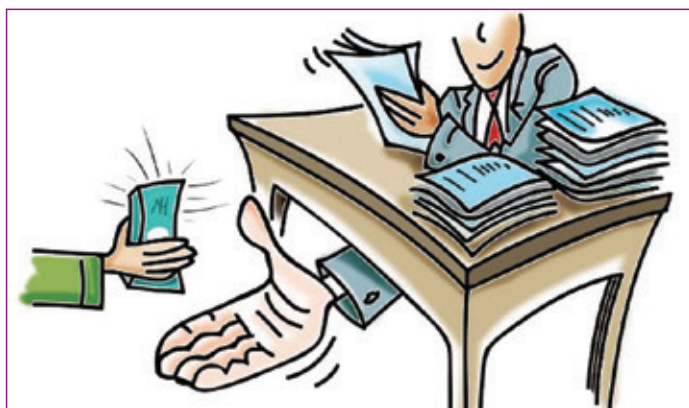
Protispoločenskou činnosťou sa rozumie:

1. kriminalita – konanie, ktoré je trestným činom,
2. iná protispoločenská činnosť – konanie, ktoré je priestupkom alebo iným správnym deliktom, pričom za inú protispoločenskú činnosť sa považuje aj konanie, ktoré nie je priestupkom alebo iným správnym deliktom, ale pôsobí negatívne na spoločnosť.

Oznamovateľ protispoločenskej činnosti (takzvaný „whistleblower“) je fyzická osoba, ktorá v dobrej viere uvedie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti alebo zamestnávateľovi skutočnosti týkajúce sa protispoločenskej činnosti, o ktorých sa dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo

funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme. Za oznamovateľa sa podľa nového zákona považuje aj blízka osoba whistleblowera, ktorá je:

- v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ,
- v pracovnoprávnom vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý je závislou osobou vo vzťahu k zamestnávateľovi oznamovateľa alebo
- v pracovnoprávnom vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý je

založený alebo zriadený zamestnávateľom oznamovateľa.

Mnohí zamestnanci, ktorí vo svojej práci vedia o „nekalých praktikách“ svojho zamestnávateľa alebo jeho klientov, túto protispoločenskú činnosť neoznámia príslušným orgánom z dôvodu, že sa obávajú odvetných opatrení zo strany zamestnávateľa (napríklad že ich prepustí).

Cieľom nového zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti je znížiť obavy zamestnancov z prípadných recipročných opatrení a poskytnúť im pred ich vlastným zamestnávateľom ochranu. Ochrana whistleblowera však nie je automatická, je potrebné o ňu požiadať. Žiadosť o poskytnutie ochrany môže whistleblower podať zároveň s oznámením alebo kedykoľvek počas trestného konania. Podáva sa

prokurátorovi písomne alebo ústne do zápisnice.

Ak prokurátor alebo príslušný orgán zistí, že oznamovateľ vykonal oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatela, okamžite mu poskytne ochranu. Poskytnutie ochrany zamestnancovi bude následne písomne oznámené samotnému oznamovateľovi, jeho zamestnávateľovi a Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

Whistlebloweri sú chránení tak, že zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom vzťahu voči chránenému zamestnancovi, na ktorý samotný zamestnanec nedal zamestnávateľovi súhlas, len so súhlasom Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti. V opačnom prípade je tento pracovnoprávny úkon neplatný.

veriť každé oznámenie do 90 dní od jeho prijatia (túto lehotu je možné odôvodnene predĺžiť o ďalších 30 dní). Pri preverovaní oznámenia je zodpovedná osoba povinná zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa (zamestnanca). Zodpovedná osoba je po preverení povinná oznámiť oznamovateľovi výsledok preverenia do 10 dní. Zamestnávateľ je povinný vydať aj vnútorný predpis, v ktorom určí podrobnosti o podávaní oznámení, preverovaní oznámení a oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení, zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa, evidovaní oznámení, oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia, spracúvaní osobných údajov uvedených v oznámení.

Zamestnávateľovi, ktorý si nesplní niektorú zo svojich povinností, môže byť udelená pokuta do výšky 20 000 eur.

Za oznámenie môže whistleblower získať aj finančnú odmenu. Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti môže poskytnúť whistleblowerovi na základe jeho žiadosti odmenu až do výšky 50-násobku minimálnej mzdy (pre rok 2019 je to suma 26 000 eur), ak bola v trestnom konaní podaná obžaloba, v trestnom konaní bol podaný návrh na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu, v trestnom konaní bol schválený zmiar a zastavené trestné stíhanie, v trestnom konaní bolo trestné stíhanie podmiennečne zastavené, alebo v správnom konaní nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o spáchaní správneho deliktu.

Povinný vnútorný systém zamestnávateľa na preverovanie oznámení

Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva najmenej 50 zamestnancov a zamestnávateľ, ktorý je orgánom verejnej moci, ktorý zamestnáva najmenej päť zamestnancov, je povinný zaviesť vnútorný systém týkajúci sa whistleblowingu. Iných zamestnávateľov sa žiadne z nižšie uvedených povinností netýkajú.

Zamestnávateľ je povinný určiť zodpovednú osobu na účely prijímania, evidovania a preverovania oznámení. Na základe zmluvy so zamestnávateľom môže byť zodpovednou osobou zamestnávateľa aj osoba, ktorá nie je jeho zamestnancom. V obci a vo vyššom územnom celku je zodpovednou osobou hlavný kontrolór. Zamestnávateľ je povinný prostredníctvom zodpovednej osoby prijať a pre-

Prokurátor (ak ide o trestný čin) alebo správny orgán (ak ide o správny delikt) sú povinní oznámiť whistleblowerovi podanie obžaloby, schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu, schválenie zmiaru a zastavenie trestného stíhania, podmiennečne zastavenie trestného stíhania alebo nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia o spáchaní správneho deliktu. Whistleblower môže na základe takéhoto potvrdenia požiadať o poskytnutie odmeny Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti do šiestich mesiacov. Na poskytnutie odmeny však nie je právny nárok. To znamená, že poskytnutie alebo neposkytnutie odmeny je výhradne na rozhodnutí úradu.

Pracovné cesty živnostníkov

Pracovnú cestu, tuzemskú aj zahraničnú upravuje zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“), ktorý upravuje aj výšku náhrad počas tuzemskej a zahraničnej cesty. Či uvedené náhrady sú daňovým výdavkom (nákladom) SZČO, ustanovuje zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“).

Podnikateľ a SZČO (osoba, ktorá má príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov) má pri tuzemskej pracovnej ceste nárok na tieto náhrady:

- náhrada preukázaných cestovných výdavkov,
- náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie,
- stravné,
- náhrada preukázaných nevyhnutných vedľajších výdavkov,
- náhrada preukázaných cestovných výdavkov za cesty na návštevu rodiny.

SZČO má nárok na zahraničnej pracovnej ceste na náhrady, ktoré sú uvedené pri tuzemskej pracovnej ceste (t. j. náhrada preukázaných cestovných výdavkov, náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie, stravné a ďalšie). Okrem týchto náhrad patria SZČO pri zahraničnej pracovnej ceste aj ďalšie náhrady, a to:

- vreckové,
- náhrada na poistenie nevyhnutných liečebných nákladov,
- náhrada výdavkov na povinné, resp. odporúčané očkovanie.

Kedy je živnostník na pracovnej ceste?

Zákon o cestovných náhradách definuje pracovnú cestu iba v postavení zamestnanca, t. j. že pracovná cesta začína nástupom zamestnanca na cestu na výkon práce do iného miesta, ako je jeho pravidelné pracovisko.

Zákon o dani z príjmov v § 19 ods. 2 písm. e) definuje, že u SZČO daňovým výdavkom je výdavok (náklad) daňovníka, ktorý vynaložil v súvislosti s činnosťou vykonávanou v inom mieste, ako je miesto, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva. Môžeme teda povedať, že SZČO je na pracovnej ceste v tom prípade, keď vykonáva svoju činnosť, ktorou si zabezpečuje a udržuje príjem v inom mieste, než ju vykonáva pravidelne.

Zákon o dani z príjmov však nedefinuje miesto, kde podnikateľ obvykle vykonáva svoju činnosť, môže to byť teda aj miesto podnikania, ktoré je uvedené v osvedčení o živnostenskom oprávnení alebo miesto, kde bola zriadená stála prevádzkareň.

Podľa § 19 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov si SZČO môže zahrnúť náhrady pri pracovnej ceste do daňových výdavkov (nákladov).

Väčšina náhrad pri pracovnej ceste je preukázaná, to znamená, že jej výdavok musí byť preukázateľný dokladom (napr. faktúrou, pokladničným dokladom). Náhrady pri pracovnej ceste, ktoré nemusia byť preukázané, sú stravné a vreckové.

Výška nároku na stravné závisí od dĺžky trvania pracovnej cesty. Znamená to, že ak chce mať SZČO nárok na stravné, nemusí preukazovať doklad o nákupe jedla, ale nárok sa mu uzná automaticky podľa dĺžky trvania pracovnej cesty. Čas trvania pracovnej cesty je rozdelený do troch pásiem, pričom každé

jedno pásmo má stanovenú výšku stravného. Od júna 2018 je stravné pri tuzemskej pracovnej ceste nasledujúce:

- pri časovom pásme 5 hodín až 12 hodín trvania pracovnej cesty **4,80 €**
- pri časovom pásme nad 12 hodín až 18 hodín trvania pracovnej cesty **7,10 €**
- pri časovom pásme nad 18 hodín trvania pracovnej cesty **10,90 €**

Pravdepodobne od júna 2019 by malo dôjsť k schváleniu zvýšenia súm stravného pri tuzemskej pracovnej ceste: pri časovom pásme 5 až 12 hodín na 5,10 €, pri časovom pásme nad 12 hodín až 18 hodín na 7,60 € a pri časovom pásme nad 18 hodín na 11,60 €.

V prípade, že SZČO na pracovnej ceste využije na prepravu vlastné osobné motorové vozidlo, ktoré nemá zaradené do obchodného majetku, uplatní si výdavky (náklady):

- do výšky náhrady za spotrebované pohonné látky podľa cien platných v čase ich nákupu a do výšky základnej náhrady za každý jeden km jazdy (základnú náhradu si môže SZČO uplatniť do výdavkov, len ak auto nebolo zahrnuté do obchodného majetku v prechádzajúcich zdaňovacích obdobiach). Z uvedeného vyplýva, že ak si chce SZČO uplatniť túto náhradu musí stále preukázať doklad o nákupe pohonnej látky.

Je dôležité poznamenať, že SZČO môže na pracovnej ceste využiť len vlastné osobné motorové vozidlo (t. j. nemôže využiť požičané motorové vozidlo od otca, matky a pod.), alebo môže využiť na pracovnej ceste motorové vozidlo vo vlastníctve jeho manželky (ak je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov), aby bolo možné do daňových výdavkov uplatniť základnú náhradu a náhradu za spotrebované pohonné látky v zmysle vyššie uvedeného bodu.

- vo forme paušálnych výdavkov do výšky 50 % z celkového preukázaného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne (výdavky v tejto výške si uplatní taká SZČO, ktorá nevedie evidenciu o použití motorového vozidla).

V prípade, že SZČO na pracovnej ceste využije na prepravu prenajaté alebo vypožičané osobné motorové vozidlo, nemôže si uplatniť náhradu za spotrebované pohonné látky ani základnú náhradu. Môže si uplatniť výdavky (náklady) na spotrebu pohonných látok do daňových výdavkov jedným z troch nasledujúcich spôsobov:

- vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne,
- na základe dokladov o nákupe pohonných látok, najviac do výšky vykázaney z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel,
- podľa cien platných v čase ich nákupu, prepočítané podľa spotreby uvedenej v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze.

Tradícia vzdelávania živnostníkov

4. časť

Činnosť spoločenstiev živnostníkov upravovali príslušné zákony. V minulom čísle Živnostenských novín sme uverejnili 1. časť paragrafov, ktorými sa museli riadiť, teraz prinášame ich dokončenie. § 161.

(1) Spoločenstvá sú oprávnené pre obor živností svojich členov a v medziach zákonných predpisov stanoviť, kedy a aká mzda pomocníkom sa vypláca a aká je lehota výpovedná. Ustanovenie také stať sa vo spoločenstevnom shromaždení vo shode s pomocníckym shromaždením, a to podľa jednotlivých odvetví, a buď živnostenským úradom II. stolice schválené po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory a sriadeného sväzu spoločenstiev.

(2) Ujednanie toto nech sa vyvesí v každej provodzovni.

(3) Usnesenie stať sa jak vo spoločenstevnom shromaždení, tak i v pomocníckom shromaždení dvojtretinovou väčšinou hlasov. Tou istou väčšinou hlasov môže každé z oboch shromaždení vyhlásiť, že odstupuje od týchto ustanovení, jestliže neboli ujednané na určitú dobu. Usnesenie o tom nech sa oznámi živnostenskému úradu II. stolice, aby ho vzal na vedomie.

(4) Jestliže majitelia živností do spoločenstva patriaci v tom smere neujednali so svojimi pomocníkmi smluvou alebo pracovným poriadkom nič odchylného, zmienené ustanovenia majú pre strany platnosť právne záväznú a vylučujú potiaľ platnosť predpisov § 113.

Príprava zákona vychádzala z dovtedajších skúseností ako vzdelávať učňov.¹ Legislatíva upravovala i vzdelávanie. Vyžadovanie odbornosti bolo definované v § 15 nasledovne:

(1) Ak chce kto nastúpiť remeselnú živnosť, zachovať treba predpisy §§ 11, 12 a 13, a okrem toho žiada sa preukaz spôsobilosti.

(2) Tento má obsahovať preukaz:

a) že učebný pomer bol riadne ukončený, a to pri osobách, ktoré sa vyučili u živnostníkov, ktorí boli členmi spoločenstva, predloženým listom tovaryšským, vydaným od tohoto spoločenstva (§ 147), pri osobách však, ktoré sa vyučili v živnostenských podnikoch po továrnicku provodzovaných alebo v takých podnikoch, majitelia ktorých nenáležali žiadnemu spoločenstvu, predloženým učebným vysvedčením, potvrdeným od obecného alebo obvodného notára, po prípade hlavného mestského notára, kde je stanovisko živnosti, alebo predloženými učebnými vysvedčeniami a vysvedčením o vykonanej tovaryšskej zkúške (§ 150);

b) o niekoľkoročnom pomocníckom zamestnaní v príslušnej živnosti, v továrnom podniku podobnom tejto živnosti, alebo v továreňskej dielni rovného druhu ako táto živnosť, a to predloženým pracovným vysvedčením alebo predloženými pracovnými vysvedčeniami.

(3) Pre čas prechodný buď tento preukaz podaný:

a) výučným listom alebo učebným vysvedčením, potvrďujúcim vyučenie v tej istej živnosti alebo továreňskom závode, podobnom dotyčnej živnosti;

b) preukazom o niekoľkoročnom pomocníckom zamestnaní v tej istej živnosti alebo továreňskom závode, podobnom dotyčnej živnosti.

(4) Vládnym nariadením bude ustanovené, kedy nabývajú platnosti predpisy odstavca 2.

(5) Učebné vysvedčenie i preukaz o pomocníckom zamestnaní buď-

te potvrdené starostom spoločenstva i obecným alebo obvodným notárom, po prípade hlavným mestským notárom, v obvode ktorého živnosť sa provodzuje; ak nenáleží zamestnávateľ nijakému spoločenstvu alebo ak bol žiadateľ zamestnaný v továrni, potvrdzuje vysvedčenie obecný alebo obvodný notár, po prípade hlavný mestský notár.

(6) Učebná doba nesmie byť od dvoch rokov kratšia ani od štyroch rokov dlhšia. V týchto medziach spoločenstevné shromaždenie podľa § 10, odst. 1, lit. b), poťažne podľa § 195, lit. f), má ustanoviť učebnú dobu pre učňov príslušných k spoločenstvu. Ak niet takého predpisu v stanovách, počet učebných rokov buď ujednaný v oných časových medziach učebnou smluvou.

(7) Zamestnanie pomocnícke (tovaryšské) nebo továreňského robotníka musí trvať aspoň tri roky.

(8) Pracovné knižky, vydané na základe predpisov dřívejších, pozbývajú dňom účinnosti tohoto zákona platnosti; pripúšťajú sa však ako preukaz o zamestnaní pomocníckom, odbytom pred účinnosťou tohoto zákona pri nastupovaní remeselných alebo koncessovaných živností, viazaných preukazom spôsobilosti.

Náhradné preukazovanie odbornosti bolo uvedené v § 16:

(1) V § 15, odst. 2, lit. a) a odst. 3, lit. a) stanovený preukaz o riadne ukončenom učebnom pomere môže byť nahradený vysvedčením, že žiadateľ s prospechom navštevoval živnostenské učilište, kde príslušnej remeselnej živnosti prakticky sa vyučuje a v nej odborne sa vzdeláva.

(2) Ak vyučuje sa na takomto ústave príslušnému odboru prakticky aspoň po tri školské roky, doba zamestnania pomocníckeho alebo továreňského robotníka, predpísaná v odst. 7 § 15, stanoví sa pre absolventov učilišťa tohoto na jeden rok.

(3) Rovnako tak doba praktického pomocníckeho zamestnania alebo továreňského robotníka ustanoví sa na jeden rok vtedy, keď sa príslušnému odboru prakticky aspoň po dva školské roky (alebo štyri semestre, hoci by nenasledovali za sebou) vyučuje, prijatie do ústavu však závisí na predchodzej primeranej praktickej činnosti v živnosti, alebo ak navštevoval žiadateľ po riadnom ukončení učebného pomeru pre ďalšie svoje vzdelanie v tej istej živnosti dennú školu niektorého živnostenského učilišťa aspoň po jeden školský rok (alebo po dva semestre, hoci by nenasledovali za sebou).

(4) Pomocníci, ktorí po riadnom ukončení učebného pomeru u pre ďalšie vzdelanie v svojej živnosti navštevovali aspoň po tri školské roky dennú školu niektorého živnostenského učilišťa, súc riadnymi žiakmi týchže, sú sprostí toho, aby predložili preukaz o pomocníckom zamestnaní, predpísaný v § 15, odst. 2, lit. b) a odst. 3, lit. b).

(5) Vládnym nariadením označia sa patričné ústavy, ako aj živnosti, pre ktoré vysvedčenia ústavov môžu cele alebo z časti nahradiť výučný list a učebné vysvedčenie a po prípade tiež predpísanú dobu pomocníckeho zamestnania.

Rozsiahlo boli upravené záležitosti týkajúce sa učňov v § 134 nazvanom „O učňoch“.

Za učňa pokladá sa, kto u majiteľa živnosti vstúpi do zamestnania, aby živnosti prakticky sa naučil, bez rozdielu, či učebné bolo ujednané a či nie, a či za prácu platí sa mzda alebo nie.

Ďalšie podrobnosti v § 135 upravovali okruh živnostníkov, ktorí mohli mať učňa.

(1) Učňa smejú mať iba takí majitelia živností, ktorí sami alebo ich námestníci majú potrebné odborné vedomosti, aby mohli vyhovieť predpisom § 140 o živnostenskom vzdelaní učňov a ktorí podľa zaria-

¹ Z parlamentnej diskusie k tomuto zákonu: V §§ 104-111 recipované boli v jadre ustanovenia býv. uh. zák. čl. XVII. z r. 1884, pozmenené dľa dnešných pomerov a praxe na tomto území. Ustanovenia tieto umožňujú sriaďovať učňovské školy v miestach, kde je priemerne po tri roky aspoň 30 učňov. Sriaďovanie učňovských škôl postavené je tiež na stejný právny podklad, ako v zemiach mimoslovenských.

denia a provádzacieho spôsobu svojej živnosti sú vskutku v stave to vykonať.

(2) Majitelia živnosti, ktorí boli odsúdení pre zločin vôbec alebo pre prečin; spáchaný o ziskuchtivosti, alebo proti verejnej mravnosti čeliaci, alebo pre takýto prestupok, nesmú učňov ani prijímať, ani prijatých ďalej podržať.

(3) Majiteľom živnosti, ktorí dopustili sa hrubého porušenia svojich povinností vo sverených im učňom alebo proti ktorým svedčia skutky, ktoré ich po stránke mravne činia nespôsobilými, aby mali učňov, môže živnostenský úrad bez ohľadu na iný trest ktorému prepadajú podľa živnostenského zákona alebo podľa platných trestných predpisov, na vždy alebo na určitý čas odňať právo mať učňa.

(4) Obzvlášť však môže právo mať učňa odňať byť majstrovi (zamestnávateľovi učňov) na vždy alebo na určitý čas, ukáže-li sa z výsledku učňovskej zkúšky, že majster (zamestnávateľ učňov) nesie vinu na nedostatočnom úspechu učňovom.

(5) Právo mať učňa bude odňať po vypočutí spoločenstva, ku ktorému majster (zamestnávateľ učňov) náleží.

(6) Majiteľom živnosti, ktorí zamestnávajú učňov, živnostenský úrad na návrh príslušného spoločenstva alebo živnostenského inšpektora môže zakázať, aby zároveň mali mladistvých pomocníkov, ak sú zamestnávaním mladistvých pomocníkov obchádzané predpisy, dané dotyčne učňov.

(7) V prípadoch, v ktorých netreba obávať sa škody alebo zneužitia, môže živnostenský úrad výnimočne dovoliť majiteľom živnosti, menovaným v odstavci 2, aby učňov prijímali.

(8) Predpisy o tom, kedy nastáva trestným poradom odňatie práva mať učňa obsahuje § 229.

V § 136 bola podrobne popísaná učebná doba.

(1) Učebná doba, pokiaľ sa jej netýkajú zvláštne ustanovenia, (§§ 15 a 160, odst. 3 lit. b) alebo predpisy (na základe § 37, odst. 1 a 3 vládnym nariadením dané), pri živnostiach neprevádzovaných po továrnický nesmie trvať menej ako dva a nie viac ako štyri roky, pri továrnických živnostiach však nesmie trvať menej ako dva roky a nie viacej ako tri roky. V týchto časových medziach buď učebná doba určená stanovami spoločenstva (§ 160, odst. 3 lit. b), a § 195, odst. 1 lit. f), pokiaľ sa týče učebnou smluvou.

(2) Pre jednotlivé slobodné živnosti neprevádzované po továrnický môže po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, vládnym nariadením byť dovolené, aby učebná doba snižená bola na rok.

(3) Jestliže učeň, ktorý si odbyl časť učebnej doby u niektorého zamestnávateľa, prestúpi riadnym spôsobom k inému zamestnávateľovi, nech sa táto časť učebnej doby vpočíta do celej doby učebnej.

O prijímaní učňov hovoril § 137:

(1) Učňovia nech sa prijímajú na základe zvláštnej smluvy, ktorá sa má do štyroch týždňov od počiatku učebného pomeru písomne ujednať. Jeden stejnopis smluvy má hneď, akonáhle bola uzavretá, predstavenstvu spoločenstva alebo ak nepatrí zamestnávateľ učňa k žiadnemu spoločenstvu, živnostenskému úradu byť zaslaný a v zápisnej knihe k tomu určenej zaznamenaný.

(2) Učebná smluva je prostá kolkov a poplatkov.

(3) Smluva táto musí obsahovať:

- a) Meno zamestnávateľa, živnosť, ktorú provodzuje, a miesto, kde sa zdržuje.
- b) Meno a priezvisko, vek a bydlisko učňa.
- c) Ak ide o učňa nezletilého, meno, zamestnanie a bydlisko jeho rodičov, jeho poručníka alebo iného zákonného zástupcu.
- d) Dátum smluvy a ako dlho smluvený pomer trvať má.
- e) Ustanovenie, že zvlášť – bez újmy ostatných zákonných záväzkov, ktoré oba kontrahenti majú – majiteľ živnosti sa zaväzuje vyučo-

vať alebo spôsobilým k tomu námestkom vyučovať nechať učňa zručnostiam živnosti, ktorým sa má, učeň vyučiť, a že učeň má pridržovaný byť k pilnému zamestnávaniu sa v tejto živnosti.

f) Prijímacie podmienky dotyčne učebného alebo prípadnej mzdy, stravovania, bytu, šatenia, doby, ako dlho učenie má trvať, ohľadom zkušobnej taxy a ohľadom spoločenstevného poplatku za prípravu a za vyučenie.

(4) Majitelia živnosti, ktorí prijímajú učňov nedržia sa týchto predpisov, dopustia sa prestupku proti živnostenskému zákonu.

Odborné školy

Popri gymnáziách, reálkach a učiteľských ústavoch sa v druhej polovici 19. storočia vybudovala v Uhorsku celá sieť odborných škôl poľnohospodárskych, priemyselných, obchodných a pod. vo forme nižších a vyšších odborných škôl. Ich zakladateľom boli väčšinou štát alebo mestá s finančnou a morálnou podporou veľkých priemyselných podnikov a záujmových organizácií.

Rozpadom rakúsko-uhorskej monarchie v roku 1918 začalo etablovanie slovenského obchodného školstva, lebo na všetkých obchodných školách na území vtedajšieho Slovenska a Podkarpatskej Rusi sa vyučovalo iba maďarsky. Boli to trojtriedne tzv. vyššie obchodné školy so záverečnou skúškou, a to v Bratislave, Dolnom Kubíne, Turč. Sv. Martine, Ban. Bystrici, Kežmarku, Revúcej, Košiciach, Humennom, Mukačeve a Užhorode. Školy v Revúcej a Humennom boli pre nedostatok žiactva zrušené, nové školy boli zriadené v Nitre a v Skalici. V roku 1924 bol zrušený starý jednotný typ trojtriednych škôl a slovenské obchodné školy boli prispôbené osvedčenému typu škôl v Čechách a na Morave. V Bratislave, Nitre, Trenčíne, v Martine, Banskej Bystrici, Košiciach a Mukačeve boli zriadené obchodné akadémie so 4 ročníkmi, dvojtriedne obchodné školy v tých istých mestách okrem Mukačeva, ďalej v Skalici, Dol. Kubíne, Kežmarku a v Užhorode. Neskôr bola zriadená nová štátna obchodná škola v Dobšinej a v r.1929 verejná obchodná škola v Trnave.

Verejná obchodná škola v Trnave v roku 1937

Spolu pôsobili na Slovensku v medzivojnovom období 9 akadémii a 14 obch. škôl z celkového počtu 49 verejných obchodných škôl na Slovensku².

Dozor a kontrolu nad učňovským školstvom, ako aj továrňami vykonávali zmocnení živnostenského úradu, pričom zamestnanci priemyselnej inšpekcie zriadenej samostatným zákonom o živnostenskej inšpekcii z roku 1893 vykonávali kontrolu dodržiavania platnej zákonnej úpravy v podnikoch a pôsobili ako poradný orgán živnostenských úradov.

(pokračovanie v budúcom čísle Živnostenských novín)

² 4 Keď porovnáme mapu dislokácie obchod. škôl pred prevratom a teraz, zbadáme, ako aj v tomto ohľade urobilo školstvo na Slovensku a Podk. Rusi netušený pokrok a ako čisté slovenské a husto obývané kraje, zvlášť na západe boli bývalým režimom úmyselne zanedbávané. Okrem Bratislavy tu neboli žiadne obchodné školy. To isté platí aj o umiestení a vybavení obchodných škôl. Takmer všetky školy majú vlastné, zodpovedajúce budovy. Pilous, V.: Obchodné školstvo na Slovensku In.: Slovenská ročenka 1932-1933. str.204-206

NA VESELÚ NÔTU

Výroky a myšlienky slávnych

Sotva existuje niečo také zlé, čo by sa ohováraním nestalo ešte horším... (Ch. Chaplin)

Sobectvo je najväčší jed každého priateľstva... (Honoré de Balzac)

Človek získava na sile tým, že sa priznáva k svojim slabostiam. (Honoré de Balzac)

Cigareta je páchnúca vňať z buriny, ktorá má na jednom konci oheň a na druhom blázna! (A. Lincoln)

Aj nekonečne more má svoje brehy, bezbrehá je len ľudská hlúposť! (Konfucius)

Cintoríny sú plné nenahraditeľných ľudí... (G. Clemenceau)

Biely muž vie vyrobiť všetko, len nevie čo s tým. (Sediaci Býk, náčelník Siouxov)

Aj najväčší chytrák sa časom stane obeťou lichôtok... (Molière)

Aj slepý riaditeľ úspešne nahmatá skutočné hodnoty na svojej sekretárke. (P. Pavlovič)

Vtipy o policajtoch

Policajti vypĺňajú dotazník. Po skončení ich náčelník kára:
- Vážení kolegovia, rubriku pohlavie ste mali vyplniť paličkovým písmom a nie nakresliť...

Do policajného auta namontovali policajtom vysielačku. Po chvíli sa im začne hlásiť centrála. Prvý policajt vraví druhému.

- Ja som to ešte nikdy neobsluhoval. Čo mám robiť?
- To je jednoduché. Stlač červené tlačítko a povedz „príjem“.
Policajt stlačí to tlačítko a povie:
- 965 € čistého.

Policajt si vyseká diery do ľadu, vloží udicu a čaká...

O chvíľu k nemu príbehne chlapík a kričí:

- Okamžite vypadnite!

- A mohli by ste mi povedať, z akého titulu?

- Z titulu správcu tohto zimného štadióna!

Ide policajt s manželkou do divadla, po pol hodine sa vrátia a svokra sa ich pýta:

- A čože tak skoro?

- Ále, v programe bolo napísané, že druhé dejstvo sa odohráva až o 2 roky...

Adresár Slovenskej živnostenskej komory

Predseda SŽK:

Oldřich HOLIŠ
predseda@szk.sk

Sídlo SŽK:

Úrad komory

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

Administratívna pracovníčka: Ing. Silvia Pilková
Tel.: 041/7645195 • e-mail: uradkomory@szk.sk

Kancelária Úradu komory v Košiciach

Kukučínova 23, 040 01 Košice

Tel.: 055/6941736 • e-mail: bohacik@szk.sk

Ervín Boháčik

Kancelária Úradu komory v Bratislave

Sliačska 1/E, 821 02 Bratislava

Tel.: 02/44461400 • e-mail: micka@szk.sk

Vladimír Mička

Krajské zložky komory:

KZK Bratislava

Sliačska 1/E, 831 02 Bratislava

Vladimír Mička, predseda

Tel.: 02/207 07 363

e-mail: micka@szk.sk, kzkbratislava@szk.sk

KZK Banská Bystrica

Horná 13, 974 04 Banská Bystrica

JUDr. Tomáš Suchý, predseda

Tel.: 048/3219959 • e-mail: kzkbystrica@szk.sk

KZK Trenčín

Legionárska 5, 911 01 Trenčín

Ing. Vladimír Filko, predseda

Tel.: 0903 770 246 • e-mail: kzktrnecin@szk.sk

KZK Košice

Kukučínova 23, 040 01 Košice

Ervín Boháčik, predseda

Tel.: 0907 910 781 • e-mail: bohacik@szk.sk

KZK Prešov

Duchnovičovo nám. 1, 080 01 Prešov

Juraj Drál, predseda

Kontaktná osoba: Ing. Vladimír Fedor

Tel.: 0908 991 481 • e-mail: kzkpresov@szk.sk

KZK Trnava

Hlavná 17, 917 01 Trnava

Ing. Robert Schmidt, predseda

Kontaktná osoba: Helena Schmidtová

Tel.: 033/5512720 • e-mail: kzktrnava@szk.sk

KZK Žilina

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

Ing. Pavol Višňovský, PhD., predseda

Tel.: 0918 696 580 • e-mail: kzkzilina@szk.sk

KZK Nitra

Fraňa Mojtu 18 (budova Mediahaus), 949 01 Nitra

Marek Štrba, predseda

Tel.: 0949 816 505 • e-mail: kzknitra@szk.sk

ŽIVNOSTENSKÉ NOVINY – vydáva Slovenská živnostenská komora

Šéfredaktor: Mgr. Viktor Kubal (e-mail: kupal@mail.t-com.sk). Tel: 0903 252 577.

Redakčná rada: Vladimír Mička (predseda redakčnej rady), Oldřich Holíš, Jaroslav Juriga, Ing. Róbert Schmidt. Grafické spracovanie: LV PROMO, s.r.o. Vydávanie povolilo Ministerstvo kultúry SR, EV 1073108. NEPREDAJNÉ! Redakcia si vyhradzuje právo upraviť príspevky a vykonať v textoch potrebné štylistické, jazykové, prípadne iné úpravy.